

II. DROBNE PRACE I MATERIAŁY

JAKUB SAWICKI (Warszawa)

UZUPEŁNIENIE BIBLIOGRAFII PRAC WŁADYSŁAWA ABRAHAMA

Bibliografię prac Władysława Abrahama zestawiał za okres 1881—1930 prof. Jan Adamus. Została ona ogłoszona w tomie II „Księgi Pamiątkowej ku czci Władysława Abrahama”, Lwów 1930, str. 419—448 i w odbitkach. Poniżej podane uzupełnienie obejmuje pozycje, pominięte w zestawieniu prof. Adamusa, prace ogłoszone w okresie 1931—1939, oraz prace ogłoszone pośmiertnie, a wreszcie pominięte lub ogłoszone po 1931 roku ważniejsze artykuły biograficzne o Władysławie Abrahamie. Poszczególne pozycje zaopatrzone są w numery oznaczające kolejne miejsce, jakie zająć winny według numeracji zastosowanej w zestawieniu prof. Adamusa.

1. 5a. Pruska ustawa kościelno-polityczna z 21 maja 1886. Osobne odbicie z Przeglądu Polskiego, rok XXII, t. 82, Kraków 1886, str. 78.
2. 39a. Die kirchlichen Verhältnisse Polens bis zur Mitte des XII. Jahrhunderts. Bulletin International de l'Académie des Sciences de Cracovie. 8°. 1890, Nr 10. Décembre, str. 279—285.
3. 83a. O materiałach archiwów watykańskich, odnoszących się do średnich wieków. Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Akademii Umiejętności w Krakowie. Tom III, 1898. Nr 7. Lipiec. 8° (posiedzenie Wydz. Histor.-Filozof. dnia 11 lipca 1898).
4. 96a. Compte-rendu des recherches dans les archives et bibliothèques romaines en 1896/97 et en 1897/98. Bulletin International de l'Académie des Sciences de Cracovie, 8°. 1899. Nr 7. Juillet, str. 322—323.
5. 100a. Malarze polscy XIV wieku w Regestach Laterańskich. Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. T. VI, Kraków 1900, 4°, str. LXXV.
6. 112a. Rękopis miniaturowany znajdujący się w Muzeum Król. w Cividale, darowany niegdyś przez św. Elżbietę tyryngską katedrze tamtejszej. Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Akademii Umiejętności w Krakowie. T. VI. 1901. Nr 2. Luty. 8° (posiedzenie Wydziału Histor.-Filozof. dnia 18 lutego 1901).

7. 112b. Die irländischen Mönche in Kiew. Bulletin International de l'Académie des Sciences de Cracovie. Classe de Philologie. Classe d'Histoire et de Philosophie. 8°. 1901. Nr 7. Juillet, str. 137—138.
8. 113a. Powstanie organizacji Kościoła łacińskiego na Rusi i Mołdawie. Sprawozdanie Wydziału Towarzystwa dla Popierania Nauki Polskiej. Lwów 1902, str. 12.
9. 114a. Iurydykcyja biskupów lubuskich na Rusi. Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Akademii Umiejętności w Krakowie. T. VII. 1902. Nr 6. Czerwiec. 8° (posiedzenie Wydziału Histor.-Filozof. dnia 16 czerwca 1902).
10. 114b. Die Iurisdiktion der Bischöfe von Leubus in Klein-Russland. Bulletin International de l'Académie des Sciences de Cracovie. Classe de Philologie. Classe d'Histoire et de Philosophie. 8°. 1902. Nr 6. Juin, str. 111—114.
11. 118a. Udział Polski w soborze pizańskim w r. 1409. Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Akademii Umiejętności w Krakowie. T. IX. 1904. Nr 3. Marzec, 8° (posiedzenie Wydziału Histor.-Filozof. dnia 21 marca 1904).
12. 119a. Der Anteil Polens an dem Konzil zu Pisa im J. 1409. Bulletin International de l'Académie des Sciences de Cracovie. Classe de Philologie. Classe d'Histoire et de Philosophie. 8°. 1904. Nr 3. Mars, str. 18—19.
13. 125a. Wiadomość o sztukmistrzach i dziełach sztuki z końca XV w. Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. T. VIII, zesz. I i II, Kraków 1907, 4°, szp. LXII.
14. 125b. Pontyfikat XV w. w Bibliotece Kapitulnej Gnieźnieńskiej. Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. T. VIII, zesz. I i II, Kraków 1907, 4°, szp. LXIV.
15. 125c. Rękopis miniaturowy polski z r. 1400 w Bibliotece Nadwornej w Wiedniu. Sprawozdania Komisji do Badania Historii Sztuki w Polsce. T. VIII, zesz. I i II, Kraków 1907, 4°, szp. LXIV.
16. 149a. L'Apostolato del clero polacco in Lithuania. (Tłum. Maciej Loret). Roma 1914. Agenzia polacca di stampa.
17. 166a. Gniezno i Magdeburg. Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności. T. XXV. 1920. Nr 8. Połdziernik. 8°, str. 11—12. (Posiedzenie Wydziału Histor.-Filozof. dnia 18 października 1920).
18. 180. Pozycję tę należy uzupełnić:
Przedruk w Nova Polonia Sacra, T. 2, Kraków 1926, str. 135—153.
19. 188a. Dzieje Kościoła w XIII i XIV wieku. Materiały, przygotowane na Zjazd historyków polskich. Przegląd Historyczny ser. II, tom III (zbiór ogóln. t. XXIII), zesz. 2, Warszawa 1922 (czerwiec 1923), str. 95—97. (Referat zjazdowy).
20. 190. Pozycję tę należy uzupełnić:
Przedruk w Nova Polonia Sacra. T. 2, Kraków 1926, str. 154—173.
21. 198a. W sprawie prymasa. Kurier Poznański nr 84 z dn. 10 kwietnia 1925.

22. 205a. Pontificale Krakowskie z początku XII w. Sprawozdanie z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności. T. XXXI. Kraków 1926. Nr 6. Czerwiec. 8°, str. 4—6 (posiedzenie Wydziału Histor. Filozof. z dnia 15 czerwca 1926).
23. 205b. Le pontifical des évêques de Cracovie du commencement du XII-e s. Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres, Classe de Philologie, Classe d'Histoire et de Philosophie, 8°, 1926, str. 1—4.

1931

24. 227. R.: Völker Karl: Kirchengeschichte Polens (Grundriss der slawischen Philologie und Kulturgeschichte, herausgegeben von R. Trautmann und M. Vasmer). Berlin und Leipzig 1930, str. XII + 337. Kwartalnik historyczny. T. XLV, 1931, str. 329—332.

1934

25. 228. Nieznane synody i nieznane statuty. Collectanea Theologica, A. XV, 1934, Lwów, str. 115—128 i w odbitkach, Lwów 1934, str. 16.

1935

26. 229. Aleksander († przed 1411) pierwszy biskup łaciński w Kamieńcu Podolskim. Polski Słownik Biograficzny t. I, Kraków 1935, str. 66.
27. 230. Andrzej biskup kamieniecki. Polski Słownik Biograficzny t. I, Kraków 1935, str. 103.
28. 231. Andrzej łaciński biskup łucki. Polski Słownik Biograficzny t. I, Kraków 1935, str. 106.
29. 232. Antoni ruski metropolita halicki. Polski Słownik Biograficzny t. I, Kraków 1935, str. 135—136.
30. 233. R.: Niwiński Mieczysław. Biskup Krakowski Jan Grotowic i za-targi jego z Włodzisławem Łokietkiem i z Kazimierzem Wielkim. Ustęp z dziejów stosunku Kościoła do państwa w Polsce w w. XIV. Nova Polonia Sacra. T. 3, Kraków 1934, s. 57—99. Kwartalnik Historyczny. T. XLIX 1935, str. 155—158.

1936

31. 234. Ius canonicum particulare in Polonia tempore Decretalium Gregorii IX. Acta Congressus Iuridici Internationalis. Romae 1934. Vol. III. Roma 1936, str. 407—414, i w odbitkach. Romae 1936, str. 8.
32. 235. Privilegium fori duchowieństwa w ustawodawstwie Kościoła Polskiego w wieku XIII. Collectanea Theologica, A. XVII. 1936. Lwów, str. 1—16 i w odbitkach, Lwów 1936, str. 2 nlb, 16, 2 nlb.

Rec.: 1. W. Zaikyn, Kwart. Histor. T. L. 1936, str. 564—565.

2. Heinrich Felix Schmid, Zeitschrift d. Sav. Stiftg. f. Rechtsgesch. LIX, Kan. Abtlg. XXVIII, 1939, str. 616—618.

33. 236. Osobowość prawna biskupstw a Statut Łęczycki z roku 1180. Księga Pamiątkowa ku czci Leona Pinińskiego. T. I. Lwów 1936, s. 1—22 i w odtiskach, Lwów 1936, str. 22.
Rec.: Heinrich Felix Schmid. Zeitschrift d. Sav. Stiftg. f. Rechtsgesch. LIX, Kan. Abtlg. XXVIII, 1939, str. 613—616.

1937

34. 237. Z dziejów dawnego biskupstwa łac. w Łucku. Kwartalnik Historyczny. T. LI, 1937, str. 141—147 i w odtiskach, Lwów 1937, str. 9, 1 nlb. z portretem autora.
35. 238. Uzupełniony katalog dawnych łacińskich biskupów kijowskich. Collectanea Theologica. A. XVIII, 1937, Lwów, str. 413—426 i w odtiskach, Lwów 1937, str. 2 nlb., 14, n nlb.
36. 239. Prawne podstawy królewskiego mianowania biskupów w dawnej Polsce. Studia historyczne ku czci Stanisława Kutrzeby. Kraków 1938. T. I, str. 1—12 i w odtiskach, Kraków 1938, str. 12.
37. 240. (Opinia prawna o „Projekcie deklaracji Konstytucyjnej” z dnia 3 maja 1919 r.) przedrukowana z maszynowego odpisu manuskryptu autora w dziele: Dr Jakub Sawicki, Studia nad położeniem prawnym mniejszości religijnych w Państwie Polskim. Wydawnictwo Kasy im. Mianowskiego, Instytutu Popierania Nauki. Warszawa, Pałac Staszica, 1937, str. 39—43.
38. 241. Buczkowski (de Butzkow) Grzegorz. Polski Słownik Biograficzny t. III, Kraków 1937, str. 86—87.

PRACE POŚMIERTNE

39. 242. Gniezno i Magdeburg. (Wydanie drugie). Przegląd Zachodni. Rok V, nr 12, Poznań 1949, str. 551—567.
40. 243. Jedyne polskie biskupstwo przed rokiem 1000. Życie i Myśl. Rok I, nr 1/2. Poznań 1950, str. 33—44.

BIOGRAFIE I BIBLIOGRAFIE WŁADYSŁAWA ABRAHAMA

- Jan Adamus, Bibliografia prac Władysława Abrahama (1881—1930). Księga Pamiątkowa ku czci Władysława Abrahama. T. II, Lwów 1930, str. 419—443 i w odtiskach, str. 30.

Uroczysta promocja doktorów honoris causa Wydziału Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Stefana Batorego w dn. 29 maja 1930 r. (Dr Władysław Abraham, Paweł Fournier, Alf. Parczewski i inn.). Roczn. Prawn. Wileński, T. IV, Wilno, 1930, str. 409—420.

Balzer Oswald, Ku czci prof. Władysława Abrahama. Przemówienie Prezesa prof. Oswalda Balzera na uroczystości wręczenia Jubilatowi Księgi pamiątkowej dnia 30 czerwca 1931. Sprawozdanie Tow. Nauk. w Lwowie, XI, 1931, str. 100—101.

Kamiński J(an), Ku czci prof. Abrahama. Prąd, T. 21, Lublin 1931, str. 37—38.

Hejnosz Wojciech, Jubileusz prof. dr Władysława Abrahama. Wiadomości Historyczne 3, 1931, str. 151—155.

- Zaikyn W (a c ł a w). Prace prof. W. Abraham z historii cerkwy w sch. stow. ziemiach i ich znaczenia dla naszej nauki. Dzwony 1, 1931, str. 485—491.
- Na uczczenie profesora Władysława Abrahama. Tęcza 1931, zes. 5 z fotogr.
- Promocja prof. Władysława Abrahama na doktora teologii h. c. Collectanea Theologica, A. XIII, 1932, Lwów, str. 151—160.
- Zet (Zygmunt Wojciechowski), Świecki Doktor Teologii, Gazeta Warszawska nr 6 z 6 stycznia 1932 r., str. 4.
- Nadanie doktoratu honorowego prof. Wład. Abrahamowi. Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny. Rok XII, zes. 1, Poznań 1932, str. 240—243.
- Jakub Sawicki, Władysław Abraham (1860—1941). Kwartalnik Historyczny. Rok LIII, zes. 3—4, Kraków 1946, str. 407—413 i w nadbitkach.
- Tadeusz Silnicki. Wspomnienia o seminariach profesorów Oswalda Balzera i Władysława Abrahama. Z zagadnień dydaktycznych szkolnictwa wyższego. Poznań 1947, str. 77—81 i w nadbitkach, str. 5.
- Tadeusz Silnicki, Władysław Abraham (1860—1941). Życie i Myśl, Rok I. Poznań 1950, zes. 1/2, str. 89—135, zes. 3/4, str. 280—315, i w odbitkach, Poznań 1950, str. 2 nlb., 82.

JÓZEF MATUSZEWSKI (Poznań)

BIGAMI

Poligamia jest zjawiskiem występującym dość powszechnie u ludów stojących na pewnym stopniu kultury¹. Nie była też ona obca starożytnym Słowianom; wielożeństwo jest formą małżeństwa znaną wszystkim ich odłacom: południowym, wschodnim i zachodnim. Na zjawisko to wskazywano już niejednokrotnie w literaturze naukowej². Zrozumiało więc, że słuszne stwierdzenie tego faktu znalazło się również

¹ Hans F. K. Günther, Formen und Urgeschichte der Ehe. Die Formen der Ehe, Familie und Verwandtschaft und die Fragen einer Urgeschichte der Ehe, München-Berlin 1940, 102 nn. Co do społecznego podłoża wielożeństwa por. ciekawe uwagi B. Gurewitscha, Die Entwicklung der menschlichen Bedürfnisse und die soziale Gliederung der Gesellschaft, Staats- und sozialwissenschaftliche Forschungen herausg. v. G. Schmoller, 19, zes. 4 (1901), 76—9.

² K. Kadlec, O prawie prywatnym zachodnich Słowian, Encyklopedia Polska, 4, cz. 2 (1912), 102—3, W. Abraham, Zawarcie małżeństwa w pierwotnym prawie polskim, Studia nad historią prawa polskiego 9 (1925), 13—15, J. Adamus, Uwagi o pierwotnym małżeństwie polskim i słowiańskim, Pamiętnik Historyczno-Prawny, 4 (1927), 20—1, K. Tymieniecki, Społeczeństwo Słowian lechickich, Lwowska Biblioteka Sławistyczna 6 (1928), 20—1 oraz w swej syntezie P. Dąbkowski, Prawo prywatne polskie 1 (1910), 334—5.